

छन्दसां वृत्तिनामानि ।	छन्दसां लक्षणगणाः ।	छन्दसामुदाहरणानि ।
अचलधृतिः	दिगुक्षितवसुलघुभिरचलधृतिरिह IIIIII, IIIIIII	तरणिदुहिलतटरुचिरतरवसति- रभरसुनिमुखजनविहितधृतिरिह । मधुरिपुरभिनवजलधररुचितु- रचलधृतिरुदयति सुकृतिहृदि खलु ॥ अभरमयूरमानसमुदे पयोदधनि- गंरुडरुतं सुरारिसुजगेन्द्रसन्नासने । धरणिभरावतारविधिडिडिमाडम्बरः स जयति कंसरङ्गमुवि सिंहनादो हरेः ॥
गरुडरुतम्	गरुडरुतं नजौ भजतगा यदा स्युस्तदा III, I, II, III, I, II, III, II	
धीरललिता	संकथिता भरौ नरनगाश्च धीरललिता II, II, III, II, III, II	
अश्वगतिः	पञ्चभकारयुताऽश्वगतिर्यदि चान्त्यगुरुः II, II, II, II, II, II	
मंथिकल्पलता	नजरभमेन मेन च स्यान्मथिकल्पलता III, I, II, II, II, II	
रूपम्	यस्मिन् सर्वे गा राजन्ते ब्रह्मादौ तद्रूपं नाम II, II, II, II, II, II, II, II, II, II	
वरयुवतिः	भो रयना नगौ च यस्यां वरयुवतिरियम् II, II, II, II, III, III, II	
सप्तदशाक्षरा वृत्तिः । अष्टाष्टिः ।		
शिखरिणी	रसेरुद्रैश्चिन्ता यमनसभला गः शिखरिणी II, II, III, II, II, I, II	करादस्य भट्टे ननु शिखरिणी दृश्यति शिखी- विलीनाः स्मः सत्त्वं नियतमवधेयं तदखिलैः । इति चक्षुषोपाशुचितनिष्ठतालापजनितं स्मितं विभ्रहेवो जगद्वतु गोवर्द्धनधरः ॥ दुरन्तदुल्लेखप्रकरदुःखपृथ्वीभरं जह्वा निजलीलया यदुक्तेऽवतीर्थाशु यः । स एष जगतीगतिर्दुरितभारमस्मादृष्टां हरिष्यति हरिः स्तुतिस्मरणचाटुभित्तोषितः ॥ नूतनवंशपञ्चपतितं रजनिजललवं पञ्च सुकुन्द ! मौक्तिकमिवोत्तममरकतगम् । एष च तं चकोरनिकरः प्रपिबति मुदितो वान्तमवेत्य चन्द्रकिरणैरन्तकणमिव ॥ प्रेमालापैः प्रियवितरणैः प्रीयितालिङ्गनादौ- मन्दाक्रान्ता तदनु नियतं वंशतामेति बाला । एवं शिखावचनसुधया राधिकायाः सखीनां प्रीतः पायात् स्मितसुवदनो देवकीनन्दनो नः ॥ अधित स विधिर्नच नीत्वा ध्रुवं हरिणीगणाद्- ब्रजन्दगदृष्टां सन्दोहस्योत्सन्नयनश्रियम् । यद्यमनिशं दूत्वाश्रमे सुरारिकलेवरे अकिरदधिकं ब्रह्माकाङ्क्षे विलोलविलोचनम् ॥ ब्रजवनिता वसन्तलतिका विलसन्मधुपं मधुमयनं प्रणम्यजनवाञ्छितकल्पतरुम् । विभुमभिनौति कोऽपि सुकृती मुदितेन हृदा रुचिरपदावलीघटितनर्दकेन कविः ॥ लसदख्येच्छं मधुरभाषणमोदकरं मधुसमयागमे सरसकेलिभिरुलसितम् । अलिललितद्युतिं रविमुतावनकोकिलकं ननु कलयामि तं सखि ! सदा हृदि नन्दस्तुतम् ॥
वष्टे एकादशे च यतिः ।		
पृथ्वी	जसौ जसयला वसुधैवतिष्ठ पृथ्वी गुरुः II, II, II, II, II, II, I, II	
अष्टमे नवमे च यतिः ।		
वंशपञ्चपतितम्	दिङ्मुनि वंशपञ्चपतितं भरनभनलगेः II, II, III, II, III, I, II	
वंशदलमिति शम्भौ वंशपञ्चपतितम् इति केचित् । अस्य दशमे सप्तमे च यतिः ।	मन्दाक्रान्ताधिरसनगेर्मो भनौ तौ गयुग्मम् II, II, III, II, II, II, II	
मन्दाक्रान्ता	नसमरसला गः षड्वेदैर्ह्यैर्हरिणी मता III, II, II, II, II, II, I, II	
अस्याश्चतुर्थे षष्ठे सप्तमे च यतिः । इयं दौत्यवर्णनोपयोगिनी श्रद्धा ।	यदि भवतो नजौ भजजला गुरु नर्दकम् III, II, II, II, II, II, I, II	
हरिणी	ह्यन्यत्तुसागरैर्यतिभुतं यदि कोकिलकम् III, II, II, II, II, II, I, II	
वष्टे चतुर्थे सप्तमे च यतिः ।		
नर्दकम्		
कोकिलकम्		
अस्य सप्तमे षष्ठे चतुर्थे च यतिः ।		